

Les 5 Burgerparticipatie

Burgers ondernemen steeds vaker actie in hun omgeving. Ze bedenken een oplossing voor het onderhoud van speeltuinen of de groenvoorziening. Hierdoor veranderen de verhoudingen tussen overheid en burgers. De oranje aangegeven teksten zijn links naar mogelijke informatiebronnen

Burgerparticipatie

Veel burgers voelen zich betrokken bij hun wijk of omgeving en zetten zich daar vrijwillig voor in. Ze doen **vrijwilligerswerk**, of organiseren schoonmaakacties in de straat om de **leefbaarheid** te verbeteren. Kijk hiervoor op de **leefbarometer** voor jouw leefomgeving en vul deze in. Ze kopen collectief zonnepanelen in. Ze richten een lokale zorgcoöperatie op. Of ze praten mee over de gemeentebegroting. Dit heet burgerparticipatie.

Meer voorbeelden van burgerparticipatie zijn te vinden bij:

- **Kracht in NL**, een platform met nieuws en informatie over ideeën en plannen in de samenleving.
- Databank met praktijkvoorbeelden burgerparticipatie van en voor gemeenten van de VNG.
- Tijdvoorsamen, een serie publicaties over ideeën en plannen in de samenleving.

Overheidsparticipatie

Als mensen zelf meer ideeën hebben, vraagt dat om een andere rol van de overheid. De ondersteuning van al die ideeën en plannen door de overheid heet overheidsparticipatie. De gemeente kan bijvoorbeeld voorzieningen aanbieden of beschikbaar stellen. Met wijkbudgetten bijvoorbeeld kunnen bewoners eigen plannen laten uitvoeren in hun buurt.

Een voorbeeld van overheidsparticipatie vindt u op:

- **Platform Participatie**, een idee van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.
- **Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG)** met informatie voor gemeenten over hun nieuwe rol bij burgerparticipatie.
- Benchmark burgerparticipatie met informatie voor gemeenten over het bouwen met burgers aan de samenleving.

Doe-democratie: nieuwe samenwerking burgers en overheid

Actieve burgers willen niet dat de overheid alles voor hen oplost met een standaardoplossing. Ze willen maatwerk en een overheid die met hen meedenkt. Zo ontstaat een nieuwe samenwerking tussen burgers en overheid. Met nieuwe verhoudingen en werkwijzen tussen burgers en overheid. Dit heet ook wel een doe-democratie. De Rijksoverheid wil de ontwikkeling van de **doe-democratie stimuleren en ondersteunen**.

Overheid ondersteunt actieve burgers

De overheid ondersteunt actieve burgers op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door **knellende regels weg te nemen** waar dat mogelijk is. Zo hebben vrijwilligers soms te maken met omslachtige aanvragen voor subsidies.

De overheid ondersteunt burgers via verschillende platforms en organisaties, zoals:

- **ProDemos, het Huis voor democratie en rechtsstaat**. ProDemos wil mensen meer betrekken bij thema's als de democratie, de samenleving en de politiek.
- Het landelijke kennisinstituut **Movisie**. Movisie zet zich in voor een samenleving waarin burgers zo veel mogelijk zelfredzaam zijn.